

Ἐλεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

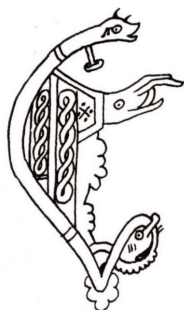
ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Μητροπολίτης Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ

Ἀριθμός φύλλου 301

16 Μαΐου 2011

Τό πολιτιστικό μας ὄραμα

Βαρβαρότητα νέας κοπῆς

κρηκτική βία καί σκοταδιστική βαρβαρότητα, εἶναι ἐμπειρίες καί ἐκτιμήσεις, πού φωτογραφίζουν τήν ἐπικαιρότητα καί ἀναδεικνύουν τό σκοτεινό φόντο τοῦ μοντέρνου πολιτισμοῦ μας. Μέ παρέλαση θριάμβου μπήκαμε στήν καινούργια χιλιετία τοῦ ἱστορικοῦ μόχθου καί τῆς πολιτιστικῆς ἀναβάθμισης. Μέ τόν παιάνα τῆς ἐλπίδας στή διαπασῶν. Πρίν, ὥστόσο, χαροῦμε τίς παρθενικές ἐξορμήσεις μας πρός τούς νέους ὀρίζοντες καί πρός τίς πρῶτες γοητευτικές κατακτήσεις, τά μαῦρα σύννεφα τῆς ἀπογοήτευσης ἔπνιξαν τόν ἐνθουσιασμό μας. Μᾶς γύρισαν πίσω. Στό σκοτάδι τῆς ἀβεβαιότητος, στό φόβο, στήν ἀπρόσμενη ὑποτίμηση τῆς νοημοσύνης μας καί στή βάρβαρη ἰσοπέδωση τῆς ἐλευθερίας μας.

Διαβάζοντας τά θησαυρισμένα ιστορικά μνημόνια, συναντάμε τίς αίματηρές επιδρομές τῶν ομάδων τῆς πεινασμένης καί ἐξαθλιωμένης πρωτόγονης βαρβαρότητας. Τῶν ἄτακτων ὀρδῶν, πού εἰσχωροῦσαν στά ἔθνικά ἢ στά φυλετικά ὅρια τῶν ἀναπτυγμένων κοινωνιῶν καί φύτευαν τόν τρόπο καί τό θάνατο. Ἀκράτητοι οἱ ἐπιδρομεῖς, λήστευαν τόν πλοῦτο, γίνονταν ἀφεντικά τῆς λαϊκῆς ιδιοκτησίας καί τῶν ἐντυπωσιακῶν μνημείων τῆς πολιτιστικῆς εὐρηματικότητος. Καί ἔπαιρναν θέση στήν πανηγυρική ἀπόλαυση τῆς ἱκανοποίησης καί τῆς χαρᾶς τῆς ζωῆς. Ἀπό τίς ἐσχατιές τῆς Ἀσίας, ἀπό τήν Ἀφρική, ἀπό τοὺς μυστηριώδεις κρυψῶνες τοῦ Ἀμαζονίου, ξεκινοῦσε ἡ καταγιγίδα τοῦ τρόμου καί τύλιγε τίς καταξιωμένες-γιά τήν ἐποχή τους-ἐστίες τοῦ πρωτόγονου πολιτισμοῦ.

Σήμερα, ἡ ροή εἶναι ἀκριβῶς ἀντίστροφη. Τά σκελετωμένα, ἀπό τήν πείνα, κορμιά καί οἱ φοβισμένες ψυχές δέν ξεθαρεύουν καί δέ δρομολογοῦν ἐπέλαση στίς ἀναπτυγμένες χώρες τοῦ πλανήτη μας καί στοὺς βαρυφορτωμένους μπεζαχτάδες τῶν Κροίσων. Οἱ ὑπανάπτυκτες ἐθνότητες ἀναζητοῦν ἔξοδο φυγῆς ἀπό τή φτώχεια καί τήν κακομοιριά, ἀλλά δέ βρίσκουν τή δύναμη νά συνασπιστοῦν καί νά ὀρμήσουν ἐκεῖ, πού λαμπυρίζει ὁ πλοῦτος καί μαγνητίζει ἡ εὐμάρεια.

Τῇ βάρβαρῃ ἐπίθεσιν τήν ἐπιχειροῦν, σήμερα, οἱ δυνατοί. Οἱ κάτοχοι τοῦ πλούτου καί καπετάνιοι τοῦ ὑπερωκεανίου τῆς πολιτιστικῆς προόδου. Οἱ φανεροί καί οἱ κρυφοί ὀργανωτές τῆς ἐπιστημονικῆς, τῆς τεχνολογικῆς καί τῆς ἐμπορικῆς αἵγλης, πού ντουμπλάρεται καί μπολιάζεται μέ τίς ἀπειλές καί τόν τρόπο καί ἀλλάζει τό χάρτη τῆς οἰκουμένης σέ γήπεδο ὀλέθριας ἀναμέτρησης. Αὐτοὶ ὅλοι ἐλέγχουν τήν παγκόσμια διακίνηση τῶν ἀγαθῶν. Τῶν καρπῶν τῆς γῆς καί τῶν κρυμμένων θησαυρῶν τοῦ ὑπεδάφους. Κρατοῦν στά χέρια τους καί διαχειρίζονται, "κατά τό δοκοῦν", τά οἰκονομικά ἀποθέματα, ἔστω κι ἂν οἱ διπλανές χώρες λιμοκτονοῦν. Χειρίζονται τήν ἐκλεπτισμένη τεχνολογία, ἀνανεώνουν καί ἐμπλουτίζουν τά προγράμματα περαιτέρω ἀνάπτυξῆς τῆς καί διευρύνουν τά κυκλώματα τῆς ἐμπορικῆς προβολῆς τους, μέ τήν προφύλαξη-πάντοτε-νά μήν περάσει ἡ ἰσχὺς τῆς ὑπεροπλίας σέ ἀντίπαλα στρατόπεδα. Οἱ ἐφευρέτες, πού κα-

τασκευάζουν τίς υπερσύγχρονες μηχανές τοῦ πολέμου κρατοῦν στά χέρια τους τά σκῆπτρα τῆς ἀμάχητης ἐξουσίας καί διακινούνται μέσα στόν πλοῦτο τους. Ἐμεῖς, οἱ φτωχοί λαοί, οἱ ὑποχρεωμένοι νά περπατᾶμε καί νά μοχθοῦμε ὡς δορυφόροι καί ὡς ἐπαῖτες, ζοῦμε τήν οἰκονομική κρίση, πού μαστίζει τοὺς ἀδύναμους καί σκύβουμε τό κεφάλι κάτω ἀπό τό βούρδουλα τῶν νεοβαρβάρων.

Στὴν πλοκή τῶν ἀπόψεών μου θά προσθέσω καί ἓνα στίγμα, πού ἀποτελεῖ προσωπική μου ἐμπειρία. Καθὼς ἀσκοῦσα τό ἱερό μου λειτούργημα, ἔνοιωσα νά ἀνοίγει μπροστά μου ἓνας ἀδυσώπητος προβληματισμός μέ παγκόσμια ἐμβέλεια. Σέ συναντήσεις καί σέ διαλόγους ὑπερεθνικούς, ἐκπρόσωποι εὐρύτατων διαμερισμάτων τῶν πέντε ἡπείρων, τῶν περιοχῶν, πού ἐντάσσονται στίς κλάσεις τῶν "ἀνανάπτукτων" ἢ τῶν "ἀναπτυσσόμενων" χωρῶν ἀντιδροῦσαν, δυναμικά καί ἐπίμονα, ὅταν τοὺς προσφέρονταν ὑποσχέσεις γιά οἰκονομική καί πολιτιστική πρόοδο, ὅταν-μέ πλασματική ἐγκαρδιότητα-τοὺς πριμοδοτοῦσαν μέ τήν ἐλπίδα τῆς εἰσδοχῆς τους στή λέσχη τῆς ἰσότητος καί τῆς εὐημερίας. Ἡ ἀπάντησή τους καί ἡ διαμαρτυρία τους ἦταν χτυπητή. Δέ μᾶς βοηθᾶτε σέ ἀνάπτυξη. Μᾶς ἐκμεταλλεύεστε ἄγρια. Μᾶς πιάνετε ἀπό τό χέρι, γιά νά μᾶς ἀνεβάσετε ἓνα σκαλοπάτι οἰκονομικῆς καί πολιτιστικῆς ἀνάπτυξης, τή στιγμή, πού σεῖς, κατὰ τό ἴδιο διάστημα, θά ἀνεβῆτε δέκα σκαλοπάτια καί θά ἀφήσετε ὅλους ἐμᾶς σέ βαθύτερο καί σκοτεινότερο χάος. Οἱ διαμαρτυρίες τῶν ἀδελφῶν μας, τοῦ τρίτου-λεγόμενου-κόσμου, εἶχαν λόγο. Ἦταν ἓνα γκρέμισμα τῆς ἀπάτης καί μιά πιστή φωτογράφιση τῆς σύγχρονης βαρβαρότητας, πού μεταποιεῖ τόν πλανήτη μας σέ γήπεδο θηριομαχίας καί τίς κοινωνίες μας σέ νεκρικές πομπές τῶν ὀνείρων μας καί τῆς ἀξιοπρέπειάς μας.

«Οἱ Ἀπόστολοι

ὥς ἐδίδαξαν...»(γ).

Κύβουμε, γιά μιά ἀκόμη φορά, μέ δέος ψυχῆς καί μέ διάθεση μαθητείας, στά ρεῖθρα τοῦ μεγάλου ρεύματος τῆς Ἀποστολικῆς ἐμπειρίας καί τῆς Ἀποστολικῆς διδαχῆς, πού πηγάζει ἀπό τίς φωτισμένες καί ἐξαγιασμένες καρδιές τῶν Μαθητῶν τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, τρέχει στήν ἱστορία, φτάνει στήν ἐποχή μας, γίνεται δικό μας ἀπόκτημα, ἐμπειρία καί ὁμολογία Πίστεως. πού, ἐπαναληπτικά, τήν καταθέτουμε ἐνώπιον τοῦ Ἱεροῦ Θυσιαστηρίου κατά τήν τέλεση τῆς Εὐχαριστιακῆς μας Θείας Λειτουργίας.

Μέ τά δυό, προηγούμενα, κείμενά μας σταθήκαμε, ἐκστατικοί, στά δυό ἀπό τά τρία κανάλια, πού διοχετεύουν τό Ἀποστολικό πνεῦμα καί τήν Ἀποστολική εὐαισθησία στόν Ἀμπελώνα τῆς Ἐκκλησίας. Τό ἕνα κανάλι εἶναι ὁ διδακτικός μόχθος τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων καί

τῶν διαδόχων τους. Ὁ ἀδιάκοπος Εὐαγγελισμός τοῦ λαοῦ. Ἡ ἀνταπόκριση τῶν λειτουργῶν τῆς Ἐκκλησίας στήν ἐντολή τοῦ Κυρίου μας: *«πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τά ἔθνη»*. Καί τό δεύτερο κανάλι εἶναι ἡ ἴδια ἡ παρουσία τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων καί τῆς διαδόχης κλίμακας τῶν μαθητῶν τους καί συνεχιστῶν τοῦ λειτουργήματός τους, πού φωτισμένοι καί ἀναγεννημένοι μέ τήν πνοή τοῦ Παναγίου Πνεύματος γέμιζαν καί γεμίζουν τίς ὑπάρξεις μέ τήν ἁγιαστική Χάρη καί τίς χειραγωγοῦν *«λογίζεσθαι ἑαυτούς νεκρούς μέν εἶναι τῇ ἁμαρτίᾳ, ζῶντας δέ τῷ Θεῷ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν»* (Ρωμ. στ' 11). Τό τρίτο χαρισματικό στοιχεῖο τῆς Ἀποστολικότητος, πού θά τό προσεγγίσουμε μέ τοῦτο τό κείμενο, εἶναι ἡ ἔμπνευση καί ἡ πνοή καί ἡ δύναμη, πού φέρνει τοὺς λειτουργοὺς τῆς Ἐκκλησίας στή σύμπνοια, στήν ἀδελφική

συνεργασία καί αντιμετώπιση τῶν κατὰ καιρούς προβληματισμῶν, στη Συνοδική διαβούλευση καί «ἐν ὁμονοίᾳ» διαφώτιση τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πληρώματος.

Ἡ Ἐκκλησία Ἰησοῦ Χριστοῦ ζεῖ καί διακινεῖται μέσα στήν τύρβη τοῦ κόσμου, ἀλλά δέ μεταφέρει στόν ἱερό Της χῶρο τὰ σχήματα διοίκησης, πού προδίδουν ἢ καί καταλύουν τήν κοινωνία τῆς ἀγάπης καί στήνουν τούς μηχανισμούς τῆς ἐκμετάλλευσης καί τοῦ ἀλληλοσπαραγμοῦ.

«Οἶδαμεν ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐσμεν, καί ὁ κόσμος ὅλος ἐν τῷ πονηρῷ κεῖται, οἶδαμεν δέ ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἦκει καί δέδωκεν ἡμῖν διάνοιαν ἵνα γινώσκωμεν τόν ἀληθινόν. καί ἐσμεν ἐν τῷ ἀληθινῷ, ἐν τῷ υἱῷ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστῷ, οὗτός ἐστιν ὁ ἀληθινός Θεός καί ζωὴ αἰώνιος» (Α' Ἰωάν. ε' 19-20). (Ζοῦμε τήν παρουσία τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, πού ἦρθε στόν κόσμο μας. Καί αὐτή ἡ σχέση καί ἐξάρτηση ἀλλάζει ὁλόκληρη τή δομὴ τῆς ζωῆς μας καί μᾶς βάζει στήν τροχιά τῆς αἰωνιότητος).

Προσανατολισμένοι, σταθερά στό Θεό Πατέρα καί στόν Ἰησοῦ Χριστό, τόν σαρκωμένο καί σταυρωμένο Λόγο καί βαδίζοντας τή διαδρομὴ τῆς αἰωνιότητος, καταθέτουμε τίς ἀνησυχίες μας, τὰ ἐρωτηματικά μας καί τίς ἀγωνίες στήν ὁμήγυρη τῶν πατέρων μας καί ἀ-

δελφῶν μας, πού διακονοῦν τήν ἐκκλησιαστική μας κοινότητα καί περιμένουμε νά συγκεντρωθοῦν σέ Συνοδική Διάσκεψη, νά προσευχηθοῦν μέ φλόγα καρδιάς, νά σκύψουν στό θησαύρισμα τῆς Βιβλικῆς καί Εὐαγγελικῆς Ἀποκάλυψης, νά μελετήσουν μέ προσοχή τό Θεϊκό λόγο καί τόν ἐρμηνευτικό σχολιασμό τῶν ἐξαγιασμένων, χαλκέντερων Πατέρων μας καί νά μᾶς προσφέρουν τό ἀπόσταγμα τῆς προσευχῆς τους καί τῆς μελέτης τους.

Οἱ Συνοδικές Συνελεύσεις δέν εἶναι τυπικά συνέδρια διορισμένων ἢ κατὰ περίπτωση ἐπιλεγμένων διοικητικῶν Συμβουλίων ἢ Συμβουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν. Εἶναι μιὰ ἐμπειρία τοῦ Σινά καί τοῦ Θαβώρ. Πού τή βιώνουν πρῶτα οἱ Συνοδικοί Λειτουργοί. Καί τή μεταφέρουν, μέ φόβο Θεοῦ καί μέ ἄφθιτη ἀγάπη στήν πνευματική τους οἰκογένεια. Εἶναι χαρισματική ὑπέρβαση τῆς σκοτεινῆς ἀνθρώπινης καθήλωσης στά ἐπὶ γῆς δρώμενα καί ἀνάβαση στό χῶρο ἀναζήτησης τῆς Θείας Παρουσίας. Κοινωνία προσευχητική μέ τόν «ὄντως ὄντα» καί μέ τούς ἀδελφούς, ἀγωνιστές τοῦ βίου. Καί, στή συνέχεια, μεταφορά τῶν μηνυμάτων, πού ὁ Θεός ἀποθέτει στίς προσευχόμενες καρδιές, στήν εὐρύτατη ἐκκλησιαστική παρεμβολή, γιά νά δράσουν ὡς ὁδηγοί στά κακοτράχαλα μονοπάτια τοῦ παρόντος βίου καί ὡς χειραγωγοί

στην αιώνια χαρά της Βασιλείας του Θεού.

Ὁ Εὐαγγελιστής Λουκᾶς, ὁ ἱερός συγγραφέας, πού ἐκτός ἀπό τό τρίτο Εὐαγγέλιο, μᾶς κληροδότησε καί τό Βιβλίό, πού ἱστορεῖ τίς Πράξεις τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων, μᾶς προσφέρει ἕνα πλήρες χρονικό τῆς Πρώτης εὐρύτατης Ἀποστολικῆς Συνοδικῆς Συνέλευσης. Συνῆλθε, κατά τούς ἀποστολικούς χρόνους, στήν ἱερή πόλη τῶν Ἱεροσολύμων. Καί ἀντιμετώπισε τήν κρίση καί τήν ἀναστάτωση, πού προκλήθηκε στήν Ἐκκλησία τῆς Ἀντιοχείας, ἐξ αἰτίας τῆς ἐπίμονης ἀπαίτησης τῶν «ἐξ Ἰουδαίων» Χριστιανῶν, νά τηροῦν ὅλοι, ὅσοι ἀποδέχονται τό Εὐαγγελικό μήνυμα καί βαπτίζονται καί ἐντάσσονται στήν Ἐκκλησία Ἰησοῦ Χριστοῦ, τό τελετουργικό τοῦ Μωσαϊκοῦ Νόμου, καί, εἰδικά, τήν ὑποχρέωση τῆς περιτομῆς.

Τό σχετικό χρονικό, πού ἀναφέρεται στήν πρώτη αὐτή Συνοδική Σύναξη, εἶναι πολύ σύντομο. Ὡστόσο, εἶναι ἰδιαίτερα περιεκτικό.

1. Μᾶς πληροφορεῖ, ὅτι τό ἐρώτημα τό ἔφεραν στά Ἱεροσόλυμα οἱ δύο Ἀπόστολοι, ὁ Παῦλος καί ὁ Βαρνάβας, πού εἶχαν χειροτονήσει «*πρεσβυτέρους κατ' ἐκκλησίαν*» στίς περιοχές αὐτές (Πράξ. ιδ' 23) καί εἶχαν πλήρη γνώση γιά

τήν ἀναστάτωση, πού προκλήθηκε.

2. Μᾶς ἐνημερώνει, ὅτι οἱ δύο Ἀπόστολοι βρῆκαν ἀδελφική ὑποδοχή στά Ἱεροσόλυμα. «*Παραγενόμενοι δέ εἰς Ἱεροσόλυμα ἀπεδέχθησαν ὑπό τῆς Ἐκκλησίας καί τῶν ἀποστόλων καί τῶν πρεσβυτέρων, ἀνήγγελλάν τε ὅσα ὁ Θεός ἐποίησε μετ' αὐτῶν*» (ιε' 4).

3. Ἀμέσως συγκλήθηκε ἡ εὐρύτατη Συνοδική Συνέλευση. Τό θέμα ἦταν σοβαρό. Καί ἔπρεπε νά ἀκουστοῦν ἀνοιχτά καί ἐλεύθερα οἱ γνώμες ὅλων τῶν ὑπεύθυνων. Ἄνετα καί μέ πνεῦμα ἀδελφωσύνης, κλήθηκαν καί οἱ πρεσβύτεροι τῆς Ἐκκλησίας, νά ἀξιολογήσουν τίς πληροφορίες καί νά ἐκφέρουν τή δική τους ἀποψη. «*Συνήχθησαν οἱ ἀπόστολοι καί οἱ πρεσβύτεροι ἰδεῖν περί τοῦ λόγου τούτου*» (ιε' 6).

4. Ἀποφασιστική ἀποψη διατύπωσε ὁ κορυφαῖος τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων, ὁ Πέτρος, βεβαιώνοντας τά μέλη τῆς Σύναξης, ὅτι ὁ καρδιογνώστης Θεός «*ἐμαρτύρησεν αὐτοῖς δούς αὐτοῖς τό Πνεῦμα τά ἅγιον καθὼς καί ἡμῖν*» (ιε' 8) (ἔδωσε σημεῖα πειστικά, ὅτι ἀποδέχτηκε τή μετάνοια τῶν ἐθνικῶν, πού ἄκουσαν καί ἐγκολπώθηκαν τό κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου).

5. Ἀπλώθηκε μιά εὐλαβική σιωπή καί τό πλήθος, πού μετεῖχε στή Συνοδική Διάσκεψη πρόσφερε ἀκέραιη τήν προσοχή του στούς δύο Ἀποστόλους, στό Βαρνάβα καί στόν Παῦλο, πού ἄρχισαν νά

διηγοῦνται, μέ σεμνότητα, τή σειρά τῶν περιστατικῶν, πού μαρτυροῦσαν τήν ἄμεση παρέμβαση τοῦ Θεοῦ στήν ἱεραποστολική τους προσπάθεια. «*Ἐσήγησε δέ πᾶν τό πλῆθος καί ἤκουον Βαρνάβα καί Παύλου ἐξηγουμένων ὅσα ἐποίησεν ὁ Θεός σημεῖα καί τέρατα ἐν τοῖς ἔθνεσι δι' αὐτῶν*» (ιε' 12).

6. Μετά ἀπό αὐτή τήν εὐρύτατη διερεύνηση τῶν θαυμάτων τοῦ Θεοῦ, πού ψηφιδογραφοῦσε τή θαυμαστή παρέμβαση τοῦ Θεοῦ στήν ἀνθρώπινη ἱστορία, τή σάρκωση τοῦ Θεοῦ Λόγου καί τήν ἀνύψωση τῆς ἀνθρώπινης ὑπαρξης στή χαρισματική κατάσταση τῆς υἱοθεσίας, πῆρε τό λόγο ὁ Ἀδελφόθεος Ἰάκωβος, Ἐπίσκοπος τῶν Ἱεροσολύμων καί πρόεδρος τῆς Συνόδου καί συνόπισε ὅσα ἀκούστηκαν καί ὅσα προτάθηκαν σέ μιά τελική πρόταση. «*Μετά τό σιγῆσαι αὐτούς ἀπεκριθὲν Ἰάκωβος λέγων, ἄνδρες ἀδελφοί ἀκούσατέ μου...*» (ιε' 13).

7. Ἡ χαρισματικά ἀναβαθμισμένη αὐτή Σύναξη, μετά τήν προσεκτική διερεύνηση τῶν περιστατικῶν, πού προκάλεσαν τήν ἀναστάτωση στήν τοπική Ἐκκλησία τῆς Ἀντιόχειας καί μετά τήν «ἐν φόβῳ Θεοῦ» κατάθεση τῆς προσωπικῆς τους ἐκτίμησης, διατύπωσαν τήν τελική τους κρίση. Ἡ Θεοφώτιστη ἀπόφασή τους, ἀποδεσμευμένη ἀπό ἀγγυλώσεις προσωποπαγῶν σχημάτων, ἐκύρωνε τήν πολύτιμη, ἀποστολική ἐμπει-

ρία τους καί κατάθετε στή νεοπαγή Ἐκκλησία σειρά θεμελιακῶν ἀρχῶν, πού καταγράφηκαν καί λειτούργησαν, ἔκτοτε, ὡς πάγιες, βασικές προϋποθέσεις γνησιότητας καί καθαρότητας τῶν Συνοδικῶν Ἀποφάσεων.

8. Συγκρότησαν μεικτὴ Ἐπιτροπή καί τήν ἔστειλαν στήν Ἀντιόχεια, γιά νά ἐνημερώσει, μέ λεπτομέρεια, τό ἀνήσυχο ἐκκλησιαστικό πλήρωμα, πῶς ἐργάστηκαν Συνοδικά, πῶς ἀντιμετώπισαν τό πρόβλημα, πού προέκυψε καί ποιά ἦταν ἡ ἀπόφαση, στήν ὁποία κατέληξαν. Στήν ἐπιτροπή μετεῖχαν, ἀδελφικά ἐνωμένοι, οἱ δύο Ἀποστολοι, ὁ Παῦλος καί ὁ Βαρνάβας καί ἐκπρόσωποι τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἱεροσολύμων, πού ξεχωρίζαν γιά τή σοφία τους καί γιά τό ἦθος τους.

«*Τότε ἔδοξε τοῖς ἀποστόλοις καί τοῖς πρεσβυτέροις σὺν ὅλῃ τῇ ἐκκλησίᾳ ἐκλεξαμένους ἄνδρας ἐξ αὐτῶν πέμψαι εἰς Ἀντιόχειαν σὺν τῷ Παύλῳ καί Βαρνάβᾳ, Ἰούδαν τὸν ἐπικαλούμενον Βαρσαββᾶν καί Σίλαν, ἄνδρας ἡγουμένους ἐν τοῖς ἀδελφοῖς*» (ιε' 22).

Καί, μέ κρυστάλλινη σαφήνεια, ἀνακοινώνουν τό κείμενο τῆς ἀπόφασής τους: «*Ἔδοξε τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι καί ἡμῖν μηδέν πλέον ἐπιτίθεσθαι ὑμῖν βάρος πλὴν τῶν ἐπιναγκῶν τούτων...*» (ιε' 28). Ἐκεῖνα, πού ἀποτελοῦν χρέος δικό σας καί χρέος δικό μας, τά ἔχουμε κάνει γνωστά καί σέ σᾶς καί σέ ὅλες τίς

τοπικές Έκκλησίες, Θεωρούμε, πώς δεν είναι ανάγκη να προσθέσουμε άλλα βάρη. Αν απέχετε από αυτά, πού σās διδάξαμε να κρατήσετε άμόλυντες τīs ύπάρξεις σας, «εὖ πράξετε, ἔρρωσθε»(στ.29).

Ἐπεσήμανα τīs ὀκτώ αὐτές φάσεις καί κινήσεις τοῦ Συνοδικοῦ διαλόγου, μέ τή σειρά, πού ἐγγράφονται στό βιβλίό τῶν Πράξεων τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων, ἔχοντας τήν πεποίθηση, ὅτι ἂν τīs προσέξουμε καί τīs ἀναλύσουμε, θά διαπιστώσουμε, πώς μέ τή σύγκληση καί τή λειτουργία τῆς πρώτης, Ἀποστολικῆς, Συνόδου, θεσμοθετήθηκε καί παγιώθηκε, μέ διάφανη σαφήνεια καί μέ Ἀγιοπνευματική ἐπικύρωση, ἡ Συνοδικότητα τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας μας. Ἄρχισε νά λειτουργεῖ ἡ Συνοδική διαβούλευση τῶν ποιμένων τῆς Ἐκκλησίας, ὄχι ὡς κοσμικό ὄργανο ἐξουσίας, πού μπορεῖ νά πολιτεύεται ἢ νά ἀντιπολιτεύεται μέ ὄραμα καί μέ στόχο τήν κερδοφορία ἢ τήν ἀναρρίχηση. Ἀλλά ὡς σῶμα μαθητῶν καί Ἀποστόλων τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐπιφοτισμένο μέ τήν εὐθύνη νά βαστάζει ἀνόθευτη καί ἀκηλίδωτη τήν Ἱερή Παρακαταθήκη, πού τήν παράλαβε, μέσα στήν ἀτμόσφαιρα τῆς συγκίνησης καί τοῦ φόβου, κατὰ τήν ὥρα τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου καί τή λιτανεύει, μέ πιστότητα, στό

ῥῶο καί στό χρόνο τῆς Ἀνάστασης καί τῆς Πεντηκοστῆς.

1. Πρώτη θεμελιακή ἀρχή τῆς Συνοδικότητος εἶναι ἡ συνάντηση καί ἡ συνένωση τῶν Ἐπισκόπων στήν κοινή πίστη. Συγκεντρώνονται ὄχι γιά νά δουλέψουν ὡς κοσμική συμβουλευτική ὁμήγυρη ἢ ὡς θεσμοθετημένο Συμβούλιο κρίσης καί καταλογισμοῦ εὐθυνῶν. Εἶναι συνάντηση κατενώπιον τοῦ Κυρίου πρός ἀναζήτηση, μέ ταπείνωση καί πύρινη ἱκεσία, τοῦ φωτισμοῦ καί τῆς χειραγωγίας τοῦ Παναγίου Πνεύματος.

«Ἡμεῖς οὐ τό πνεῦμα τοῦ κόσμου ἐλάβομεν, ἀλλά τό Πνεῦμα τό ἐκ τοῦ Θεοῦ, ἵνα εἰδῶμεν τά ὑπό τοῦ Θεοῦ χαρισθέντα ἡμῖν. ἅ καί λαλοῦμεν οὐκ ἐν διδακτοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας λόγοις, ἀλλ' ἐν διδακτοῖς Πνεύματος Ἁγίου, πνευματικοῖς πνευματικά συγκρίνοντες» (Α' Κορινθ. β' 12-13). Δέ χρησιμοποιοῦμε τήν ἀνθρώπινη διαλεκτική καί τήν ἀνθρώπινη ἐπιχειρηματολογία, ὅταν διδάσκουμε, ἀλλά ζητᾶμε τό φωτισμό τοῦ Παναγίου Πνεύματος καί μεταφέρουμε στοὺς μαθητές μας καί ἀκροατές μας τό λόγο καί τή διδαχή, πού βάζει στήν καρδιά μας καί στά χεῖλη μας τό Ἅγιο Πνεῦμα.

2. Στόχος τῆς Συνοδικῆς διασκεψῆς τῶν ποιμένων, δέν εἶναι ἡ γραφειοκρατική ἀποσαφήνιση κάποιου προβληματισμοῦ ἢ τό ἐπιφανειακό ξεμπερδεμα μιᾶς περιπετειώδους ἐμπλοκῆς, ἀλλά ἡ

ἀποκατάσταση τῆς ἐνότητος τῆς πίστεως καὶ τῆς κοινωνίας τοῦ Ἀγίου Πνεύματος. *«Παρακαλῶ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα τὸ αὐτὸ λέγητε πάντες, καὶ μὴ ἦ ἐν ὑμῖν σχίσματα, ἥτε δὲ κατηρτισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοί καὶ ἐν τῇ αὐτῇ γνώμῃ»* (Α' Κορινθ. α' 10).

3. Ἡ κατάθεση τῆς Ἐπισκοπικῆς μαρτυρίας, εἴτε γίνεται σέ κοινή Συνοδική διάσκεψη εἴτε ἐξαγγέλλεται εὐκαιριακά, κατὰ τὴν ἐνάσκησιν τῶν ποιμαντικῶν καθηκόντων, εἶναι ἀναφορὰ στό Ἕνα Πρόσωπο, τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ στήν κοινή πίστιν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ Σώματος.

«Ἐχοντες τὸ αὐτὸ πνεῦμα τῆς πίστεως κατὰ τὸ γεγραμμένον, "ἐπίστευσα, διό ἐλάλησα", καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν, διό καὶ λαλοῦμεν» (Β' Κορινθ. δ' 13).

Ἡ κατάθεση αὐτῆς τῆς μαρτυρίας τοῦ μεγάλου Ἀποστόλου, τοῦ Παύλου, μαρτυρία τῆς ψυχῆς του καὶ τῆς ἀποστολικῆς του συνείδησης, κάνει φανερό, πῶς χρέος καὶ εὐθύνη τῆς Ἐπισκοπικῆς Συνέλευσης καὶ τῶν Συνοδικῶν μελῶν, ὡς ἀτόμων καὶ ὡς διδασκάλων, δέν εἶναι ἡ ἐξαγγελία καυτῶν κολαστηρίων γιά ἐκείνους, πού σκοντάφτουν καὶ λοξοδρομοῦν ἢ πού γίνονται θύματα καὶ ἐξαρτήματα τῆς ὁποιασδήποτε προπαγάνδας καὶ χειραγωγοῦνται στήν πλάνη.

Τό νά συνέλθουν σέ κοινή

Συνεδρίαση τὰ μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καί, ἀντί ἄλλης, ὀφειλετικῆς προσπάθειας, νά ἐκπέμψουν κεραυνούς σκληρῆς ἀπαξίωσης ἐνάντια ἐκείνων, πού λαθεύουν στήν πορεία τους καὶ στρέφουν τὰ νῶτα στοὺς διδασκάλους τῆς Ἐκκλησίας καὶ στή διδαχὴ τους, δέν καταγράφει ἐκπλήρωση τῆς Συνοδικῆς ὑπευθυνότητος. Ἡ ὀριοθέτηση τοῦ Ἐπισκοπικοῦ καὶ τοῦ Συνοδικοῦ χρέους γίνεται μέ τὴν ἐγκάρδια ἀποδοχὴ καὶ μετουσίωση σέ ὄραμα καὶ πράξη πιστῆς ἀνταπόκρισης τῶν ὁμολογιακῶν καὶ καθαρά ἀποστολικῶν προδιαγραφῶν, πού ἄφησαν πίσω τους καὶ παράδωσαν στίς διάδοχες γενιές τῶν λειτουργῶν, οἱ μαθητές καὶ Ἀπόστολοι τοῦ Κυρίου μας καὶ πού τίς βρίσκουμε θησαυρισμένες στήν Καινὴ μας Διαθήκη καὶ σ' ὅλο τὸν ὄγκο τῶν ἱστορικῶν ἀπομνημονευμάτων.

4. Ἡ διδακτικὴ ἀπάντηση τῆς Συνοδικῆς διασκεπτόμενης Ἐπισκοπικῆς ὁλότητος, ἔχει καὶ ἕνα πρόσθετο, χαρισματικὸ στοιχεῖο. Εἶναι φωτισμός καὶ ὁδηγία τοῦ Παναγίου Πνεύματος. Ἀνταπόκριση στήν ἐπίμονη καὶ θερμὴ ἱκεσία, ὅλων ἐκείνων, πού συγκροτοῦν τὸ Συνοδικὸ Σῶμα καὶ ἐπιφορτίζονται μέ τὴν εὐθύνη τῆς σωστῆς διδασχῆς καὶ τῆς Ἀγιοπνευματικῆς καθοδήγησης στήν ἐπίγεια διαδρομὴ τοῦ βίου.

Ἄν ἡ προσευχὴ δέ γίνῃ ἔργο καὶ μόχθος, ἂν οἱ Συνοδικοί λειτουργ-

γοί δέν εἰσχωρήσουν στό γνόφο τῆς θείας παρουσίας καί δέ μιλήσουν στόν Ἀρχιποίμενα Ἰησοῦ Χριστό «ἐνώπιος ἐνωπίω», ἡ Συνέλευσή τους θά μείνει στήν ποιότητα καί στή δυναμικότητα τοῦ κοσμικοῦ Συνεδρίου. Ἄν ἡ ὁμόφωνη καί ὁλόψυχη κραυγή τῆς προσευχῆς ἐγγίσει τό θεϊκό θρόνο καί ἐκδιπλώσει τόν πόνο ἐνώπιον Ἐκείνου, πού σαρκώθηκε καί σταυρώθηκε *«δί' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καί διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν»*, τότε τό φῶς τοῦ Παναγίου Πνεύματος θά καταυγάζει τίς ὑπάρξεις τῶν Συνοδικῶν λειτουργῶν καί θά ὑπαγορεύσει τὴν ἀπόκριση.

Τό ἐρώτημα, πού ἐγγράφεται στόν πίνακα τῆς συνείδησής μας καί πού περιφέρεται στίς συντροφίες μας καί στά κέντρα σπουδῶν μας γιά ἀνεύρεση ἀπάντησης, ἐντοπίζει τό ἐνδιαφέρον μας καί τόν προβληματισμό μας στό πῶς λειτούργησε ἡ Συνοδικότητα κατά τή μακρότατη ἱστορική πορεία τῆς Ἐκκλησίας. Ἦταν ἀνεμπόδιο, καθολικό καί ἐντιμο ἄνοιγμα στήν παρουσία καί στήν ἐπιφοίτηση τοῦ Παναγίου Πνεύματος; Ἦ ἦταν μιά ἀτέλειωτη ἀλυσίδα ἱντριγκας καί δολοπλοκίας, πού ἐξυπηρετοῦσε τά ὁράματα καί τοὺς σχεδιασμούς τῆς σκοτεινῆς ὀλιγαρχίας, ἀφήνοντας ἀνοιχτές πληγές στό Σῶμα τῆς Ἐκκλησίας;

Ἡ ἱστορική καταγραφή μᾶς παρουσιάζει ἐνεργοποιημένες καί τίς δυό τάσεις.

1) Μεγάλες καί δυναμικές προσωπικότητες, ἅγιοι, πού διαδέχτηκαν, μέ ἀπόλυτη πιστότητα, τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους, περπάτησαν στά ἴχνη τους καί συνέχισαν τόν Εὐαγγελισμό τοῦ λαοῦ, μεταδίδοντας ὄχι ἀπλή γνώση, ἀλλά τὴν ἴδια τὴν ἐξαγιασμένη καρδιά τους. Κήρυτταν μέ τόν πειστικό λόγο τους. Δίδασκαν μέ τό ὁλοφώτεινο παράδειγμά τους.

Καί, κάθε φορά, πού στήνontan στό δρόμο τους ἕνα ἐμπόδιο, μιά πλανεμένη σύνθεση θεολογικοῦ καί φιλοσοφικοῦ λόγου ἢ μιά ἀπαράδεκτη στρέβλωση τῆς Εὐαγγελικῆς Ἀποκάλυψης καί τοῦ Εὐαγγελικοῦ ἡθους, ἀναζητοῦσαν τό φωτισμό καί τή χειραγωγή ἀπὸ τό Ἅγιο Πνεῦμα, στήν ἀτμόσφαιρα τῆς «ἐν ταπεινώσει» Συνοδικῆς μαθητείας τους καί χάρασσαν τόν «ἀπὸ κοινοῦ» ἀναπροσανατολισμό στή γνήσια διδαχὴ καί στή γνήσια πράξη.

Ὁ φωτεινὸς ἀστέρας τῆς Ὁρθόδοξης Θεολογίας μας, ὁ Μέγας Ἀθανάσιος, ἱστορώντας τά ὅσα ἐγίναν στήν Πρώτη Οἰκουμενικὴ Σύνοδο τῆς Νικαίας, γράφει: *«Οὐχ ἑαυτοῖς πλάσαντες ἐπενόησαν τὰς λέξεις, ἀλλ' ἄνωθεν παρά τῶν πρό αὐτῶν παραλαβόντες εἰρήκασιν»* καί *«ἦν ἡ Σύνοδος ὡμολόγησε πίστιν, αὕτη τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας ἐστίν»* (Ἐπιστολὴ περὶ τῶν ὀρισθέντων

υπό τῆς «έν Νικαία» Συνόδου).

Ὁ ἱστορικός κώδικας τῶν Συνοδικῶν Συνελεύσεων, τῶν Μικρῶν, Ἐπαρχιακῶν καί τῶν Μεγάλων, τῶν Οἰκουμενικῶν, σταματάει μέ δέος καί μέ ἄκρατο σεβασμό, μπροστά στίς φωτεινές Πατερικές φυσιογνωμίες, πού μέ τήν πιστότητά τους στή δυναμική Ἀποστολική Παράδοση καί τόν καλλιεργημένο Θεολογικό τους λόγο, ἔφερναν στήν ἐπικαιρότητα τό θησαύρισμα τῆς Εὐαγγελικῆς διδαχῆς καί στήριζαν τήν Ἐκκλησία ἐπὶ τήν ἀσάλευτη πέτραν τῆς θυσιαστικῆς καί λυτρωτικῆς Ἀποκάλυψης τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ.

2) Παράλληλα στή λιτανευτική ἐκδίπλωση τῆς Ἀποστολικῆς διδαχῆς, κυλάει στούς Συνοδικούς διαδρόμους ἡ σκοπιμότητα τῆς ἐπαγγελματοποιημένης ἐκκλησιαστικῆς ἐξουσίας. Οἱ κρυφοί ὀραματισμοί καί οἱ ἐπιδιώξεις ἐκείνων, πού γοητευμένοι ἀπό τά λαμπρά διάσημα τοῦ ἐπισκοπικοῦ ἀξιώματος ἔπλεκαν καί πλέκουν σκοτεινές διασυνδέσεις μέ τήν κοσμική ἐξουσία καί μέ τοὺς ἔνοικους τῶν αὐτοκρατορικῶν ἀνακτόρων.

Χαρακτηριστικό εἶναι, ὅτι οἱ μεγάλες Πατερικές προσωπικότητες, πού ἐκδίπλωσαν τό ποιμαντικό τους χάρισμα μετά τό διάταγμα τοῦ Μεδιολάνου, πού ἐπίσημα ἀναγνώρισε τήν Ἐκκλησία καί ἔθεσε τέρμα στοὺς διωγμούς, περιγράφουν, μέ λόγο ἀπογοητευτικό καί μέ δάκρυ ψυχῆς, τό ζοφερό

κλίμα, πού δημιουργήθηκε, μέ τήν ἐξόρμηση τῶν διεφθαρμένων, ἀλλά φιλόδοξων, νά ἀρπάξουν τοὺς ἐπισκοπικούς θρόνους καί μέ τά κύματα τῶν αἱρέσεων, πού κύκλωσαν τήν Ἐκκλησία.

Τά ἀπομνημονεύματα, πού διέσωσαν τά σχέδια τῆς ἀνατροπῆς καί τοὺς ἀγῶνες τῶν πιστῶν φορέων τοῦ ἀποστολικοῦ ἀποκαλυπτικοῦ θησαυροῦ, εἶναι πολλά. Γιά ἐνημέρωση τῶν ἀναγνωστῶν μου, μεταφέρω ἐλάχιστες γραμμές.

Ὁ Μέγας Βασίλειος, σέ ἐπιστολή του, πού τήν ἀποστέλλει «τοῖς ἀγιωτάτοις ἀδελφοῖς καί ἐπισκόποις», γράφει, μεταξύ ἄλλων: «Γνώριμα τά θλίβοντα ἡμᾶς, κἂν ἡμεῖς μὴ λέγωμεν. Εἰς πᾶσαν γάρ τὴν οἰκουμένην ἐκκέχυνται. Καταπεφρόνηται τά τῶν πατέρων δόγματα, ἀποστολικαὶ παραδόσεις ἐξουθενῆνται, νεωτέρων ἀνθρώπων ἐφευρήματα ταῖς Ἐκκλησίαις ἐμπολιτεύεται. Τεχνολογοῦσι λοιπόν, οὐ θεολογοῦσιν οἱ ἄνθρωποι. Ἡ τοῦ κόσμου σοφία τά πρωτεῖα φέρεται παρωσαμένη τό καύχημα τοῦ σταυροῦ. Ποιμένες ἀπελαύνονται, ἀντεισάγονται δέ λύκοι βαρεῖς, διασπῶντες τό ποιμνιον τοῦ Χριστοῦ. Οἴκοι εὐκτήριοι ἔρημοι τῶν ἐκκλησιαζόντων, αἱ ἐρημίαι πλήρεις τῶν ὀδυρομένων...».

Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, κουρασμένος καί ἀπογοητευμένος ἀπό τίς συμπεριφορές τῶν ἀνάξιων καταληψιῶν τῶν ἐπισκοπικῶν θρόνων, γράφει στό διοικη-

τή της Κωνσταντινούπολης Προκόπιο: «Ἐχω μὲν οὕτως, εἰ δεῖ τἀληθές γράφειν, ὥστε πάντα σύλλογον φεύγειν ἐπισκόπων, ὅτι μηδεμῖς συνόδου τέλος εἶδον χρηστόν μηδέ λύσιν κακῶν μᾶλλον ἐσχηκός ἢ προσθήκην... Διὰ τοῦτο εἰς ἑμαυτὸν συνεστάλην καὶ μόνην ἀσφάλειαν ψυχῆς τὴν ἡσυχίαν ἐνόμισα...».

Ὁ ἀδελφός τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, ὁ ἅγιος Γρηγόριος Νύσσης γράφει στοῦ Φιλάγριο: «Κεκμήκαμεν ἀγωνιζόμενοι πρὸς τὸν φθόνον καὶ τοὺς ἱερούς ἐπισκόπους τὴν κοινήν ὁμόνοιαν διαλύοντας καὶ τῶν ἰδίων φιλονεικῶν τὸ τῆς πίστεως πάρεργον ποιουμένους...».

Δέν εἶναι μόνοι αὐτοί, ἀπὸ τὴν εὐρύτατη χορεία τῶν ἁγίων τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας μας, πού ἀφήνουν τὸν πόνο τους καὶ τὴν ὁδύνη τους νὰ ἐκχυθεῖ πρὸς τὰ ἔξω. Ὡστόσο καὶ μόνη αὐτὴ ἡ μικρὴ καὶ ἀποσπασματικὴ δημοσιοποίηση τοῦ κλίματος τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἀποκαλύπτει καὶ τὴν ἔκταση καὶ τὴν ἔνταση τῆς Συνοδικῆς ἀποδιοργάνωσης.

Τὸ δεύτερο καυτὸ ἐρώτημα, πού θὰ ἐκδιπλώσω μπροστά σας: Κατὰ τοὺς αἰῶνες τῶν μεγάλων καὶ Οἰκουμενικῶν Συνόδων, ἔτρεχε, παράπλευρα πρὸς τὸ ζωτικὸ ρεῦμα τῆς ἀποστολικότητας καὶ τῆς ἁγιότητας καὶ τὸ ρεῦμα τῆς ἐκκοσμικευμένης καὶ ἐμπορευμα-

τοποιημένης Ἀρχιερωσύνης, πού διαπραγματευόταν μέ τὴν κοσμικὴ ἐξουσία καὶ ἐξαγόραζε προνόμια καὶ πρωτοκαθεδρίες.

Στὴ σημερινὴ θολή περίοδο τῆς νεωτερικότητας, πῶς διακινεῖται καὶ πῶς ἐκπληρώνει τὴν ἀποστολὴ τῆς ἡ Συνοδικότητας; Ἐξακολουθεῖ νὰ ἐξαγγέλλει, εὐσυνείδητα, στοῦ ἐκκλησιαστικὸ πλήρωμα καὶ στίς ἀπληροφόρητες μάζες, τίς Ἀποστολικές διδαχές καὶ τίς δέσμες τῶν μηνυμάτων πού ἐκπέμπονται ἀπὸ τὸ Γολγοθὰ τοῦ Σταυροῦ καὶ ἀπὸ τὸ Μνημεῖο τῆς Ἀνάστασης τοῦ Λυτρωτῆ μας Θεανθρώπου;

Δέ θέλω νὰ σᾶς ἀπογοητεύσω. Ἀλλὰ καὶ δέ δικαιοῦμαι νὰ ἀποκρύψω τὴν πραγματικότητα.

Τούτῃ τὴν ἐποχὴ τῶν ἀλυσιδωτῶν πνευματικῶν, ἠθικῶν καὶ οἰκονομικῶν κρίσεων, μέ κυβερνήτες στοῦ τιμόνι τῆς ἐκκλησιαστικῆς ὁλκάδας τὸ Ζακύνθου Χρυσόστομο καὶ τὸν Ἀθηνῶν Ἱερώνυμο, δέν μπορεῖ οὔτε νὰ γίνει λόγος γιὰ Συνοδικὴ διοίκηση τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Τὸ Ἱερό Πλοῖο εἶναι ἀκυβέρνητο. Καὶ ὁ ὀρίζοντας τῆς αὐριανῆς μέρας κατασκότεινος.

Τὰ δυὸ θεσπισμένα Συνοδικὰ Ὅργανα, ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας καὶ ἡ Διαρκὴς Ἱερά Σύνοδος, εἶναι μονάδες Διοικητικές, πού ἀνοίγουν τίς πύλες τους, σέ τακτὰ διαστήματα, ἀλλὰ δέν ἀνοίγουν τίς καρδιές, γιὰ νὰ πιᾶσουν τὸν παλμό τῆς χαρᾶς ἢ τὸ στεναγμὸ τῆς ἀπελπισίας, πού

διακινούνται στη σύγχρονη πολιτιστική μας ατμόσφαιρα.

Ο προκαθήμενος της ελληνικής Έκκλησίας και πρόεδρος των Συνοδικών Συνελεύσεων Αρχιεπίσκοπος Ίερώνυμος κινείται σιωπηλά στο περιθώριο, σάν κομπάρσος μιᾶς πένθιμης τελετής, ασυντόνιστος στους προβληματισμούς και στά βιώματα του πλήθους και άνίκανος νά ἀπλώσει τήν κεραία τῆς ψυχῆς του, γιά νά συλλάβει τήν ταραχή, πού μηνύει ὀλεθρο. Καί οἱ πολλοί, συμπάρεδροι καί συνυπεύθυνοι κατά τή Συνοδική διαβούλευση, φύλακες καί νομείς τῶν Ἐπισκοπικῶν τους προνομίων, βγαίνοντας ἀπό τήν αἶθουσα, ἐπιστρέφουν στό δοξαστικό κλίμα τῶν ἐντυπωσιακῶν τελετῶν καί στό ἀναπαυτικό μαξιλάρι τῶν πολυχρονισμῶν.

Τρία ὀλόκληρα χρόνια συμπλήρωσε ὁ κ. Ίερώνυμος στόν ἀρχιεπισκοπικό θρόνο καί στήν προεδρική Συνοδική καθέδρα. Ποιό εἶναι τό ἔργο, πού ἔκανε; Ποιές οἱ ἀναβαθμίσεις, πού δρομολόγησε; Ποιά τά ποιμαντικά προγράμματα, πού ἔθεσε σέ λειτουργία; Ποιά τά ἀνοίγματα του πρός τό λαό, πού σηκώνει τά βάρη καί τίς συνέπειες τῆς πνευματικῆς ἀβιταμίνωσης καί τῆς ἐπιθετικῆς ἀθεΐας; Στήν Ἀρχιεπισκοπή Ἀθηνῶν καί στήν Ἱερά Σύνοδο κυριαρχεῖ ἡ σιωπή καί τό σκοτάδι. Ἡ ἀφωνία καί ἡ ἀπραξία. Καί, κάπου ἐκεῖ, στήν ἄκρη τῆς σκοτεινῆς ἐξέδρας, μιά

σκιά, πού ὑποψιάζει γιά τήν παρούσα κάποιου ἀνενεργοῦ ἡγετικοῦ προσώπου.

Αὐτό εἶναι τό πνεῦμα καί τό σχῆμα τῆς σημερινῆς ἐκκλησιαστικῆς διοίκησης. Τά φῶτα σβησμένα. Οἱ μεταδότες τῶν ἀποστολικῶν μηνυμάτων ἀνενεργοί. Ἡ σύγχυση στά γήπεδα τῆς δραστηριότητος διογκωμένη. Καί οἱ διάδοχοι τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων στόν ὕπνο τους.

«Καθεύδετε τό λοιπόν καί ἀναπαύεσθε...ἐγέρσεθε, ἄγωμεν...» (Ματθ. κσ' 45-46).

Ἄραγε, τό ἐγερτήριο πρόσταγμα τοῦ Κυρίου μας θά ἐγγίσει τίς χαλαρωμένες χορδές τῆς σημερινῆς ἐκκλησιαστικῆς μας ἡγεσίας;

Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Δεκαπενθήμερο Δελτίο

Ἐκκλησιαστικῆς Ἐνημέρωσης

Κωδικός 2360

Ἰδιοκτήτης - Ἐκδότης

ὁ Μητροπολίτης

Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Διεύθυνση

19011 Αὐλῶν Ἀττικῆς

Τυπογραφεῖο Κωνσταντίνου Σανιδᾶ

Ἰωαννίνων 6, Μοσχάτο

ISSN 1790-482X

Ποιμαντικές έπισημάνσεις από την παγκόσμια Όρθοδοξία

Ἡ Ράβδος τοῦ Ἀαρών

(Ο συγγραφέας τοῦ ἄρθρου, πού ἀκολουθεῖ σέ μετάφραση, εἶναι ἀμερικανός Όρθόδοξος ἱερέας, γνωστός στό περιοδικό μας, (βλ. τεῦχος 257). Θέμα του ἔχει τή διακονία τοῦ κηρύγματος, θέμα μεγάλης σημασίας σήμερα γιά τή ζωή καί τήν πορεία τῆς Ἐκκλησίας μας μέσα στό σύγχρονο κόσμο, πού “παγκοσμιοποιεῖται” καί τό χρέος τοῦ εὐγγελισμοῦ του προβάλλει ἐπιτακτικό).

Ἡ Ἀγία Γραφή ἀποδίδει πολλές καί ἐκπληκτικές δυνάμεις στή ράβδο τοῦ Ἀαρών. Δέν εἶναι λοιπόν καθόλου παράξενο, πού οἱ Χριστιανοί ἀναγνώστες τῆς Γραφῆς, διά μέσου τῶν αἰώνων, ἔχουν δεῖ στή ράβδο αὐτή τύπους πολλῶν μυστηρίων. Δέν θά ἀσχοληθῶ ἐδῶ μέ κάποια ἀπό αὐτές τίς παλιές θεωρήσεις. Θά ἐπικεντρωθῶ στήν ἰδέα ὅτι ἡ ράβδος τοῦ Ἀαρών συμβολίζει τό ποιμαντικό ἀξίωμα, καί εἰδικά τή διακονία τοῦ κηρύγματος.

Κατ’ ἀρχάς πρέπει νά ποῦμε ὅτι ἡ ἀντίστοιχη ἐβραϊκή λέξη, ναττεθ, σημαίνει ὄχι μόνο «βέργα» ἢ «ράβδος», ἀλλά καί «φυλή». Καί πράγματι ἡ ράβδος ἦταν σύμβολο ἐξουσίας

πάνω στή φυλή. Τό ναττεθ τοῦ Ἀαρών ἦταν πρωτίστως ἔμβλημα τῆς ἀρχηγικῆς θέσεώς του στήν οἰκογένεια τῶν ἱερέων-ποιμένων, τῆς φυλῆς τοῦ Λεβί. Ἦταν ἐπομένως ἀπόλυτα φυσικό ὅτι τό ναττεθ τοῦ Ἀαρών φυλασσόταν στά Ἅγια τῶν Ἀγίων, στήν κιβωτό τῆς Διαθήκης μαζί μέ τίς πλάκες τοῦ Νόμου καί τή στάμνο τοῦ Μάννα (Ἑβρ. θ’ 4).

Στήν ποιμαντική ὁμως διακονία περιλαμβάνεται καί τό κήρυγμα. Ἡ ράβδος τοῦ Ἀαρών λοιπόν εἶναι ἔμβλημα τῆς ἐξουσίας τοῦ ἱεροκέρυκα νά ἐξαγγέλλει τό Λόγο. Ὁ χριστιανικός ἄμβωνας δέν εἶναι ἓνα βῆμα γιά τόν ὁμιλητή νά ἐκθέτει τίς ιδέες του, ἀκόμα καί ἂν πρόκειται γιά θεολο-

γικές έρμηνευτικές απόψεις. Ό άμβωνας είναι ό τόπος από τόν όποιο σπέρνεται ό σπόρος. Αυτό, πού μεταδίδεται μέ τό κήρυγμα, δέν μπορεί νά είναι τίποτα άλλο, παρά αυτό καθ' αυτό τό Εύαγγέλιο.

Μερικούς μήνες μετά τόν εύαγγελισμό τών Μακεδόνων ό Παύλος τούς έγραψε «*κηρύξαμεν εϊς ύμᾶς τό εύαγγέλιον τοῦ Θεοῦ*» (Α΄ Θεσ. β΄ 9). Καί άνακεφαλαιώνει παρακάτω αὐτή του τήν έμπειρία· «*παραλαβόντες λόγον άκοῆς παρ' ήμῶν τοῦ Θεοῦ* (όταν άκούσατε από μᾶς τό λόγο τοῦ Θεοῦ) *έδέξασθε οὐ λόγον άνθρώπων, αλλά καθώς έστιν άληθώς, λόγον Θεοῦ*, (τόν δεχτήκατε όχι σά λόγο άνθρώπων, άλλ' όπως πράγματι είναι, ως λόγο Θεοῦ) *ός καί ένεργεϊται* (καρποφορεϊ) *έν ύμϊν τοϊς πιστεύουσιν*» (Α΄ Θεσ. β΄ 13).

Ή ράβδος τοῦ Ἀαρών, έξ άλλου, είναι κάτι παραπάνω από έμβλημα τής αὐθεντίας του. Είναι φορέας δυνάμεως. Πράγματι αὐτό είναι ό,τι διαφοροποιεϊ τό ναττεθ τοῦ Ἀαρών από τίς άρχηγικές ράβδους τών άλλων φυλῶν τοῦ Ἰσραήλ. Εϊδικά δύο άφηγήσεις τής Π. Διαθήκης άπεικονίζουν τή δύναμη τής ιερατικής ράβδου τοῦ Ἀαρών· ή άναμέτρηση μέ τόν Φαραώ στό βιβλίό τής Ἐξόδου καί ή δοκιμασία στή Σκηνή τοῦ Μαρτυρίου στό βιβλίό τών Ἀριθμῶν. Καθ' ένα από αὐτά τά περιστατικά, θά έλεγα, δείχνει μιάν όψη τής διακονίας τοῦ κηρύγματος.

Πρῶτον, ή ράβδος τοῦ Ἀαρών είναι

πλήρης δυνάμεως έναντίον τών σατανικῶν δυνάμεων, πού άπεικονίζονται μέ τούς τρόπους τής διακυβερνήσεως τοῦ Φαραώ. Πρίν άρχίσουν νά πέφτουν στήν Αἴγυπτο οἱ πληγές, τό ναττεθ έγινε φείδι καί καταβρόχθισε τίς ράβδους τών «έπασιδῶν» (μάγων) τών Αἰγυπτίων (Ἐξ. ζ' 8-12). Στή συνέχεια, διά τοῦ ίδίου οργάνου ό Κύριος έπισκέφθηκε, ως τιμωρός, τήν Αἴγυπτο μέ τίς πληγές τών βατράχων καί τών «κυνομιῶν» (ή' 5,16,17).

Έάν λοιπόν έννοήσουμε τή ράβδο τοῦ Ἀαρών ως σύμβολο τής διακονίας τοῦ κηρύγματος, ή διήγηση τής Ἐξόδου μᾶς ύποδεικνύει τήν δυναμική, άντιπαραθετική καί άπολογητική όψη τής άποστολῆς τοῦ ιεροκήρυκα. Τά μηνύματά του πρέπει πάντα νά είναι «*δυνατά τῷ Θεῷ πρός καθαίρεσιν όχυρωμάτων* (νά έχουν θεϊά δύναμη νά νά γκρεμίζουν όχυρώματα)· *λογισμούς καθαιροῦντες καί πᾶν ὕψωμα έπαιρόμενον κατά τής γνώσεως τοῦ Θεοῦ* (νά γκρεμίζουν έπιχειρήματα καί κάθε τί πού ὕψώνεται μέ ὕπερηφάνεια κατά τής γνώσεως τοῦ Θεοῦ), *καί αίχμαλωτίζοντες πᾶν νόημα εϊς τήν ὕπακοήν τοῦ Χριστοῦ* (καί νά αίχμαλωτίζουν κάθε σκέψη στήν ὕπακοή τοῦ Χριστοῦ)» (Β΄ Κορ. ι' 4-5).

Δεύτερον, ή ράβδος τοῦ Ἀαρών είναι φορέας κάλους καί τροφῆς, καθώς διαβάζουμε γι' αὐτήν· «*καί ιδού έβλάστησεν ή ράβδος Ἀαρών εϊς οἶκον Λευϊ καί έξήνεγκε βλαστόν καί έξήνηθησεν άνθη καί έβλάστησε κάρνα* (κα-

ρούδια)» (Αριθ. ιζ' 23).

Ἐκλαμβάνω αὐτήν τήν ἄνθηση ὡς τή χάρη τοῦ ρήτορα διά τῆς ὁποίας διαδίδεται τό Εὐαγγέλιο. Ἡ ράβδος τοῦ Ἀαρών δέν χρησιμοποιεῖται γιά νά χτυπᾷ τοὺς ἀνθρώπους κατακέφαλα, ἀλλά νά προσελκύει τοὺς ἀνθρώπους νά δέχονται τήν ὁμορφιά τοῦ Εὐαγγελίου καί τή γλυκύτητα τῆς συνειδητῆς πίστεως. Ἀποστολή τοῦ ἱεροκῆρυκα εἶναι νά προσελκύει τοὺς ἀκροατές μέ τήν πειθώ. Σέ τελευταία ἀνάλυση, ὁ Κύριος συγκρίνει τό λόγο Του μέ τό μέλι. Ὁ δέ Γρηγόριος ὁ Θεολόγος ἔχει γράψει ὅτι ὁ ἱεροκῆρυκας δέν χρησιμοποιεῖ ἐξαναγκασμό ἢ βία ἀλλά τό θέλητρο τῆς σοφίας.

Τά καρύδια πάνω στή ράβδο τοῦ Ἀαρών θεωρῶ ὅτι ὑποτυπώνουν τήν πνευματική τροφοδοσία, πού ἐξασφαλίζει τό ποιμαντικό κήρυγμα. Ἄν τό περιεχόμενο τοῦ κηρύγματος εἶναι ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ, τότε πραγματικά θά εἶναι ἀκριβῶς αὐτό, πού χρειάζεται ὁ ἄνθρωπος γιά νά ζήσει. Θά πραγμα-

τοποιεῖται ὅ,τι ὁ Θεός ἔχει ὑποσχεθεῖ σέ σχέση μέ τό Λόγο Του· «ὡς γάρ ἂν καταβῇ ὁ ὑετός (ὅπως ὅταν κατέβει ἡ βροχή) ἢ χιῶν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καί οὐ μὴ ἀποστραφῇ (δέν γυρίζει πίσω), ἕως ἂν μεθύσῃ (μέχρι νά ποτίσει πλούσια) τήν γῆν, καί ἐκτέκῃ καί ἐκβλαστήσῃ καί δῶ σπέρμα τῷ σπείροντι (καί βγάλει ἀπό μέσα της ἡ γῆ καί βλαστήσῃ καί δώσει σπόρο σ' αὐτόν, πού σπέρνει) καί ἄρτον εἰς βροῶσιν (καί ψωμί γιά νά φάει), οὕτως ἔσται τό ρῆμα μου, ὃ ἐάν ἐξέλθῃ ἐκ τοῦ στόματός μου, (ἔτσι καί ὁ λόγος, πού θά βγεῖ ἀπό τό στόμα μου) οὐ μὴ ἀποστραφῇ, ἕως ἂν τελεσθῇ ὅσα ἂν ἠθέλησα καί εὐοδώσω τάς ὁδοὺς σου καί τά ἐντάλματά μου (δέν θά ἐπιστρέψει, ἂν δέν πραγματοποιηθοῦν ὅσα θέλησα νά γίνουν καί εὐοδωθοῦν τά σχέδια καί οἱ ἀποφάσεις μου καί ὅ,τι Ἐγὼ διέταξα νά γίνῃ-γιά τό καλό τοῦ κόσμου)» (Ἦσ. νε' 10-11).

π. Πατρίκιος Reardon

Ἡ «Ἐλεύθερη Πληροφόρηση» στό διαδίκτυο.

Διεύθυνση: el-pliroforisi.gr

Καί οἱ Ἐκδόσεις «Σπορά» στό διαδίκτυο

(γιά μιά γνωριμία μέ τό συγγραφικό ἔργο τοῦ

Μητροπολίτου Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος Νικοδήμου)

Διεύθυνση: spora.gr